

Z KARTA

- Z karta vadinami 1995-aisiais ir vėliau – tūkstantmečių sandūroje – gimę vaikai. Tai – technologijų vartotojai, intuityviai įgundantys naudotis naujovėmis. Individualistai, nuolat reikalaujantys dėmesio. Jie nemoka derintis ir ieškoti kompromisų, sunkiai susikaupia vienai veiklai, tačiau geba labai greitai mokytis ir atlikti daug darbų vienu metu.

- Tėvų ir vaikų kartų konfliktą paaštrina tai, kad Z kartos tėvai buvo gimę prieš daugiau nei du tris dešimtmečius, tarp 1965 ir 1985 metų. Jų vaikystė buvo visiškai kitokia: su namų raktu ant kaklo, nuolat dirbančiais tėvais, griežtomis taisyklėmis ir labai ribotu asmeniniu dėmesiu. Šios tėvų kartos vaikai tapo tikra savo gimdytojų priešingybe ir nemenku iššūkiu.

- Vienas ypač pastebimų Z kartos žmonių bruožų – ypatingas domėjimasis technologijomis. Tačiau kad šis domėjimasis netaptų priklausomybe, kontroliuoti turėtų tėvai. Reikia mokyti vaikus pažinti pasaulį ne tik per išmaniąsias technologijas.

- Šiuolaikiniai vaikai – laisvesni, drąsiai išsako savo nuomonę apie tai, kas vyksta aplinkui, pasaulį. Jie yra labiau individualistai, todėl rečiau matysime kieme žaidžiančias vaikų grupes. Mėgsta ir dažnai imasi kelių veiklų vienu metu. Tai turi savo plusų ir minusų. Taip pat daugėja dirglių, nerimastingų vaikų ir paauglių. Skubantys aplinkiniai, žiniasklaidos ir internete esančios informacijos gausa prie to nemenkai prisideda.

- Baigę mokyklą Z kartos vaikai dirbs dar neegzistuojančius darbus, tačiau jiems tenka mokytis tokioje mokykloje, kokia yra šiandien, su pirmaisiais pokyčių ir eksperimentų žingsniais. Tai reiškia, kad svarbiausių dalykų, kurių prireiks gyvenime, Z kartos atstovai turės išmokti patys, nebent jiems pasiseks sutikti pažangų mokytoją ar supratingus tėvus. Svarbiausi įgūdžiai, kurių jiems prireiks, bus problemų sprendimas ir kritinis mąstymas; komandinis darbas ir bendradarbiavimas; kūrybiškumas ir naujoviškumas; sklandus besikeičiančių informacinių technologijų naudojimas. Tėvai, suprasdami, kad mokykla nesusėdės pasikeisti taip greitai, kaip keičiasi gyvenimas, gali padėti maištingai jaunajai kartai nepasimesti ir pasiruošti tvirtam žingsniui į ateitį. Tam labai svarbu įsiklausyti į vaiko poreikius, juos suprasti ir atliepti.

- Pirmiausia svarbu skirti pakankamai laiko savo atžalomis ir būti dėmesingiems jų klausantis, rodant supratingumą. Tiek žodžiai, tiek veiksmai turi aiškiai sakyti tai, kad besąlygiškai mylime savo vaiką ir paauglį. Kitas svarbus aspektas – patiems būti teigiamu pavyzdžiu. Z kartos vaikus būtina ypač motyvuoti, nuolat skatinti imtis išmokti kažko naujo. Ir bendrauti, bendrauti, bendrauti... Tik taip pažinsite, kaip jūsų vaikas mąsto, kaip supranta pasaulį ir ko siekia.

- Patys jauniausi į mokyklas ateinantys moksleiviai yra naujosios – Alfa kartos – atstovai. Nuo 2010 m. gimę vaikai, pasak mokslininkų, sugebės priimti didžiulius pasaulio iššūkius – apdoroti milžiniškus informacijos kiekius ir nuolat mokytis naujų žinių ir įgūdžių.

(pagal psichologę A. Blandę)